

14.4.2017

Velký pátek

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

"Toto praví Vznešený a Vyvýšený, jehož přebývání je věčné, jehož jméno je Svatý: Přebývám ve vyvýšenosti a svatosti, i s tím, jenž je zdeptaný a poníženého ducha, abych oživil ducha ponížených, abych oživil srdce zdeptaných." Iz 57,15

Píseň 320 *Ó hlavo plná trýzně*

Modlitba: Hospodine, Ty, jenž jsi vytvořil tento svět, Ty, jenž jsi autorem času a vynálezcem života, Ty, jenž jsi naším otcem a původcem, který dal podobu našim tělům i našim duším, Ty, jenž nám dáváš ducha víry a naděje, pravdy a vstřícnosti, svatý Bože, Ty sám se nám dáváš, abychom Tě spatřovali, Tebe poznávali, z Tebe se radovali a Tebe ctili. - - Pane, odpusť naši slepotu a malichernost, naši lhůstevnost a nadutost, a vždy nanovo nám ukazuj svou pravou tvář, jak jsi ji vtiskl svému nejmilejšímu, tomu, který Tě v pravdě nazýval Otcem, Ježíši Kristu, Pánu našemu a Spasiteli. Buď nám dnes přítomen svou milostí a požehnáním. Amen

Čtení: L 23,13-43

Píseň (Svítá) 225 *Ó hlavo plná trýzně*

Text: Mk 15,33-39

"Ten člověk byl opravdu Syn Boží", praví římský důstojník pod Ježíšovým křížem. Je to absurdní. Ukřižovaný ubožák, nic nemůže být vzdálenějšího Bohu! Bohu – tedy životu, kráse, vznešenosti!

Ježíš je Syn Boží, tohle tvrzení si Markovo evangelium schová až na konec. Vůbec nemluví o Ježíšově narození. Ježíš není Boží Syn díky tomu, že byl počat Duchem Božím a narodil se z panny. Ježíš je Božím Synem, protože *takto skonal*. Dokonal. Dokončil svůj běh, své dílo. Vskutku – není tomu tak, že kdo skutečně

jsme, se ukáže až ve chvíli naší smrti? Až pak bude jisté, jak vyzní nekrolog, co bude na náhrobním kameni a jak se bude vzpomínat...

"Ten člověk byl opravdu Syn Boží", praví římský důstojník. Co ten pohan o tom může vědět? Velekněží, odborníci na náboženství, to vidí jinak: Ježíš není Boží Syn, za Božího Syna se pouze vydává, je to bezbožné rouhání, nebezpečné a svůdné. Proto je třeba Ježíše umlčet a odstranit. Pilát to neřeší, nezajímá se, pro tyhle otázky nemá pochopení. Vojáci se jen posmívají.

"Ten člověk byl opravdu Syn Boží!" Praví římský důstojník. Co ho to napadlo? Ježíš sám o sobě jako o Božím Synu nemluví. A tolik lidí kolem něj v něm Božího Syna nevidí. Proč ten jeden ho tak vidí, co tak najednou a právě v tuto chvíli?

Ježíš se za Božího Syna neoznačuje záměrně. Nechává nás, abychom sami hledali a nalézali svůj vztah k němu. Nikdo za nás nerozhodne, žádná autorita nepotvrdí, kým je Ježíš. A nelze to rozhodnout předčasně, pod dojmem Ježíšových divů a zázraků a mocného kázání. Vidět v Ježíšovi Božího Syna – s tím je třeba počkat až na Velký pátek.

Syn je obrazem svého otce. Syn Boží Ježíš je živým svědectvím o Bohu, kterého nazývá svým Otcem. Ježíš z Nazaréta - takový, jak o něm vyprávějí evangelia, s celým svým příběhem, slovy i skutky - ukazuje a vede k Bohu. K jakému Bohu?

Když přemýšlíme o Bohu, máme ho nejspíše spojeného s mocí, která je nade vším, se spravedlností, s životem, láskou, dobrotou, nesmrtelností. Jenže Ježíšův příběh - a to právě ve svém velikonočním, velkopátečním vyvrcholení - tyhle představy o Bohu zpochybňuje. Co se Ježíšovi (Božímu Synu!) děje, je na hony vzdáleno spravedlnosti, životu, lásce, je popřením nesmrtelnosti. Apoštol Pavel později řekne, že kříž je pohoršením, přímo skandálem. Protože se kříží s lidským očekáváním a s lidskými představami o Bohu.

"Ten člověk byl opravdu Syn Boží"? Bůh provází Ježíše

Nazaretského životem. Bůh Ježíše nabíjí uzdravující energií. Bůh je mu nejbližší ve chvíli tísně, úzkosti. Pozvedá, vysvobozuje. Jenže najednou je Ježíš v koncích, je přibit na kříž – a co Bůh? Nechá to být? Co je to za Boha? Chtěli bychom, aby Bůh byl milostivý a láskyplný. Tolikrát čekáme, že s námi bude jednat jak s rozmazleným děckem - přiskočí, jakmile si postěžujeme, dá nám, co nám přijde na mysl, uhladí naši cestu, odstraní překážky a nakonec potvrdí naši domnělou spravedlnost a bezúhonnost. Ale Boží milost se ukazuje na Ježíšově životě všude tam, kde je Ježíš nekompromisní vůči samospravedlivým, vůči lidem tvrdého srdce, kteří jsou si jisti tím, že jim Bůh musí potvrdit jejich pravdu, a všude tam, kde je Ježíš otevřený vůči hříšníkům - těm, co nám ubližují, co nás ruší tím, jací jsou, co nám vadí! Tahle Ježíšova nenormální, "nespravedlivá" cesta vrcholí těmi jeho slovy na kříži: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí." Jako by Bůh měl nechat být to, co se děje?

"Ten člověk byl opravdu Syn Boží"? Nejsme zklamáni, pohoršeni tímto Bohem, který se ukazuje na Ježíši? Chtěli bychom, aby byl milostivý a spravedlivý. Aby účinně zasáhl. Ale Ježíšovým soudcům dál zůstávají jejich taláry, neskolí je ani hněv davu ani zákeřný infarkt, umírá zločinec, který se rouhal, i ten druhý, který se obrátil, a mezi nimi umírá i ten, který oba miloval. A v Egyptě v těchto dnech umírají koptští křesťané. Mírumilovná, nikoho neohrožující menšina.

Jak to, že právě v ten nejméně pravděpodobný okamžik řekne pohanský setník: "Ten člověk byl opravdu Syn Boží!?" Byl setník u toho, když se jeho vojáci Ježíšovi posmívali a ponižovali ho? Bylo to právě napětí mezi hloubkou Ježíšova utrpení a jeho svrchovaně královským slovem: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí", co ho vedlo k jeho vyznání? Pochopil setník v tu chvíli, k jakému Bohu se Ježíš obrací? Kým je pro něj Bůh? Spatřil ten pohan v tu chvíli díky Ježíšovi tvář Boží a uvěřil jeho nepředstavitelné milosti? Pochopil právě jako pohan lépe než samospravedliví odborníci na náboženství, kým Ježíš je? A jaký

je Bůh Otec, kterému Ježíš uvěřil a kterého ztělesňuje?

Svět plný násilí je život ohrožující. Je hrozný, děsivý. Ale svět bez milosti už vůbec není k životu. Proti nekonečnému vyhrocování konfliktu až k úplnému zničení jedněch druhými představuje cesta milosti bolestnou úzkou branku k jiné budoucnosti.

Římský setník je součástí té násilné moci, která Ježíše přibila na kříž. Představitelem hříšné, zkorumpované spravedlnosti. A najednou tváří v tvář tomu přibitému Ježíšovi pochopí (uvěří), že Bůh neodplácí, nýbrž tichým hlasem, skrze tohoto Křížovaného oslovuje. Je to jako prasklina v přehradě, je to šance na skutečnou změnu. Naděje.

Setník pod křížem je tu za všechny budoucí pohany, zaražené a žasnoucí. Za všechny, pro které je Ježíšův skon novým začátkem. Nečekaným zjevením Boží tváře, jeho pravé podstaty. Slovem, které zasahuje do hloubi srdce a myšlení, které proměňuje. Amen.

Pěvecký sbor – *Agnus Dei*

Večeře Páně

Přímluvná modlitba + Otče náš

Ohlášky + Sbírka

Píseň 329 *Nevinnost přemilá*

Poslání: „Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.“
Ř 12,21

Požehnání

Píseň 322 *Ó Beránku nevinný*